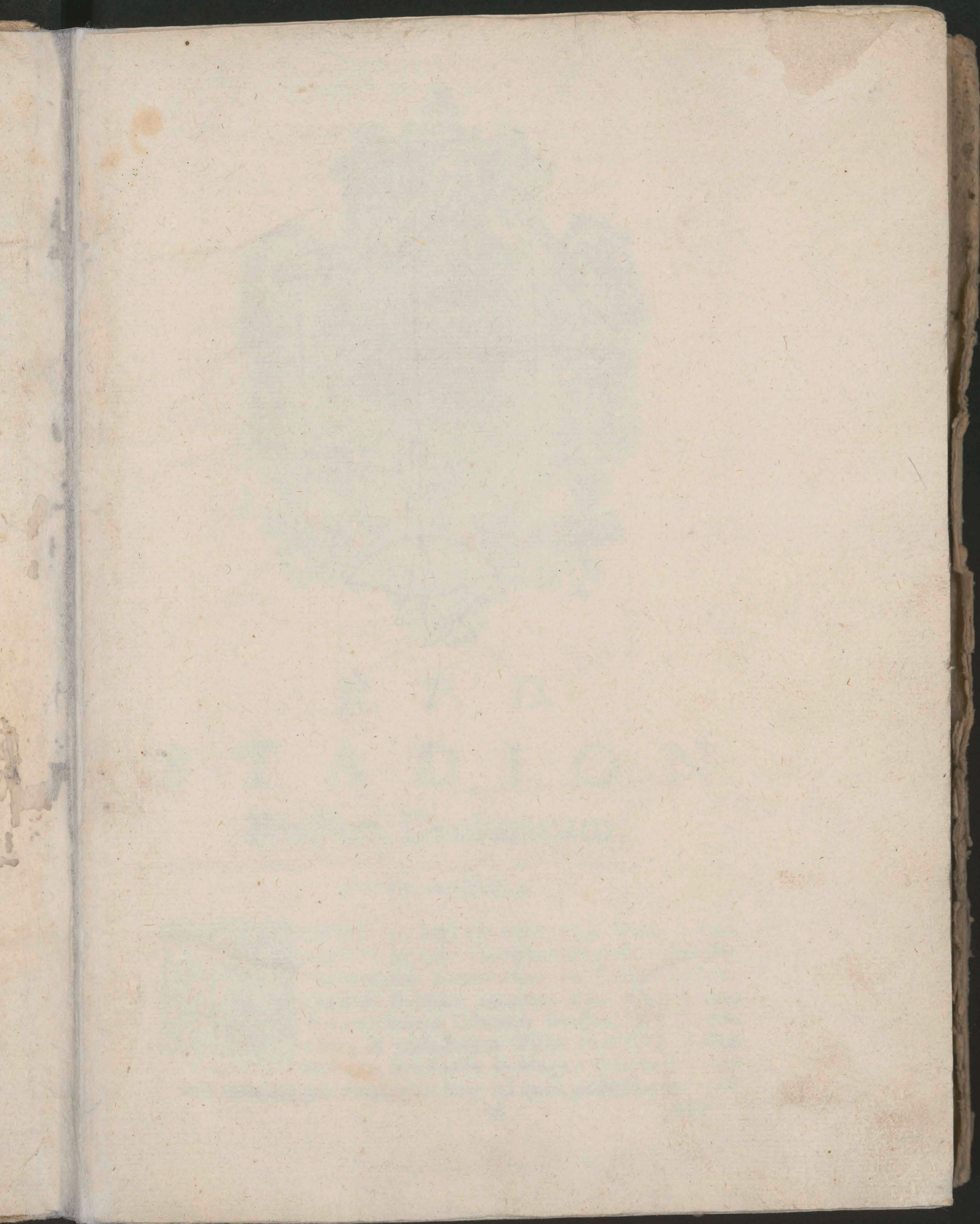
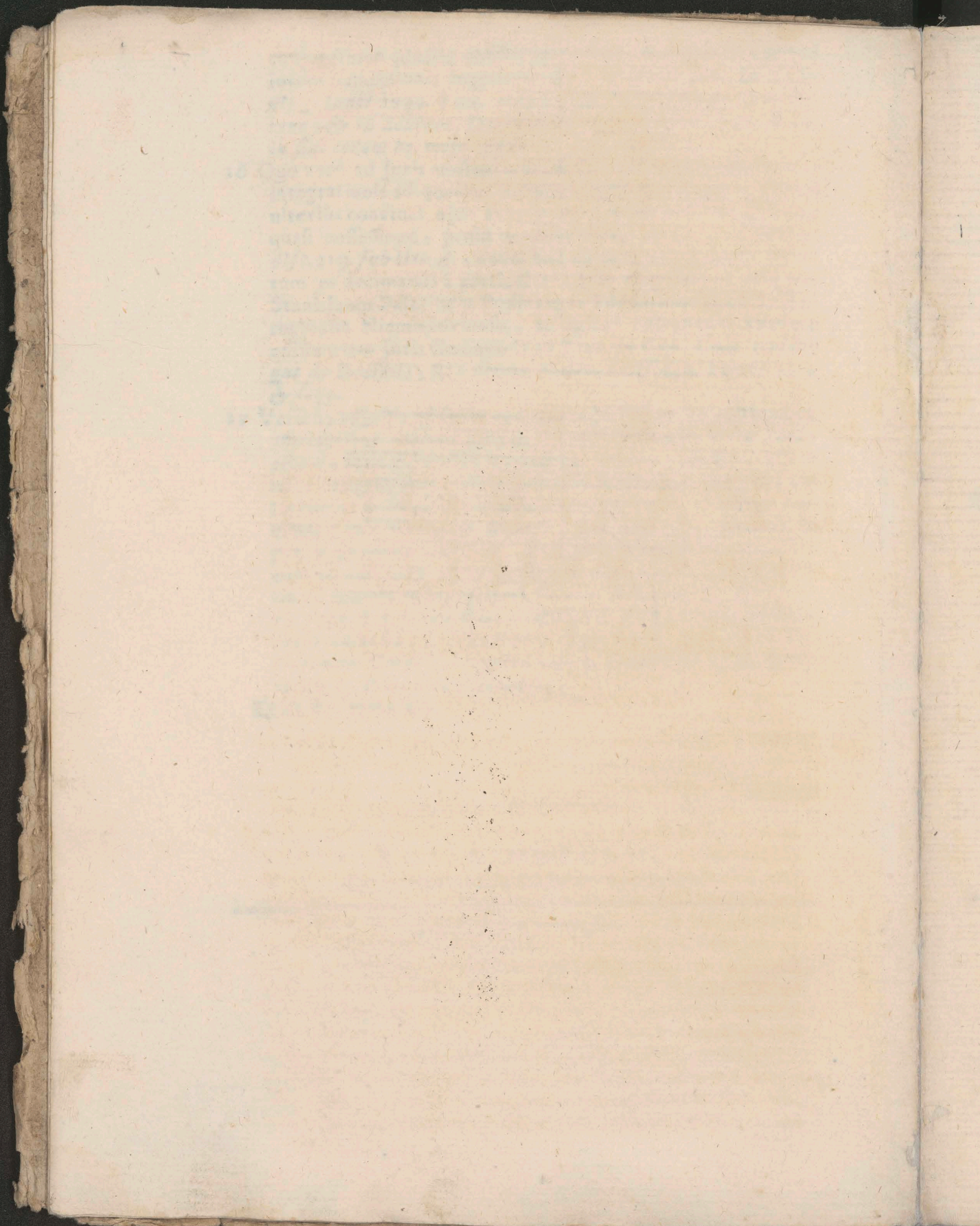

915302—
—915331 III

Mag. St. Dr.

915321
III

R. P. D.

BEAUFORT DE CANILLIAC

Vilnen. Quartæ Funeralis.

Veneris 23. Januarii 1750.

QUARTAM Funeralem per Regulares Diocesis Vilnen-
sis præstandam non esse Parocho Defuncti, cujus Ca-
daver in illorum Ecclesiis tumulari contigisset, defi-
nivit Sacrum Tribunal *sub die 6. Junii præterlapsæ*
anni coram Me, cujus Decisionis fundamenta cum ex bene-
ficio novæ Audientiæ Parochis succumbentibus indulto, ho-
diè ad trutinam fuerint revocata, tantum roboris, ac fir-
mitatis habere comperta sunt, ut confirmari omninò merue-
rint per Rescriptum = *In Decisis* =

A

Pa-

- 2 Pacificum namque adhuc erat inter Partes, quod nulla in præfenti vis fieri posset, vel super *Clementina Dudum de Sepult.*, à cuius censura immunitate potiebantur Regulares Colitigantes, veluti donati amplissimis Privilegiis Apostolicis ipsos eximentibus à solutione Quartæ in eadem *Clementina* præscriptæ; vel super ordinatione Tridentinæ Synodi abrogantis in cap. 13. sess. 25. de Reform. huiusmodi Privilegia Regularibus concessa: Quia cum pro parte Parochorum doctum non fuerit, quod Regulares Diocesis Vilnen. consueverint persolvere Quartam Funeralem per 40. annos ante laudatam Synodum, quòdque intrà hoc tempus Privilegia exemptiva illis supervenerint, extranea illicò reddebatur Dispositio Conciliaris, veluti restrictivè loquens de Privilegiis illis, quæ per Regulares assuetos Quartam extradere per 40. annos ante publicationem ipsius Concilii Tridentini, obtenta fuissent intrà hoc idem tempus, ut latius adstruitur in *Decisione* quæ rev. detur §. 2.
- 3 Totaque difficultas denuò stetit in Epistola Pastoralis edita anno 1607. à clar. mem. Cardinali Maczieovvski Archiepiscopo Gnesnen. , ac inserta Synodo Provinciali celebrata anno 1628. , in qua Epistola cum præceteris edixerit Cardinalis, quod = *Quarta Funeralium juxta Sac. Canones, & Constitutiones Synodi Salva, & integra maneat Parochiali Defuncti Ecclesiæ, ubicumque is tandem extrà illam electione etiam sua sepelliatur* = Hinc contendebant Parochi, quòd usus Privilegiorum interdictus remanserit Regularibus, semel ac res redacta fuit ad terminos Sac. Canonum, juxta quos Regulares ad solutionem Quartæ obstringuntur.
- 4 Sed discursus illicò minus habens visus fuit, veluti innixus falso supposito, quod Cardinalis in enunciata Epistola de Regularibus cogitaverit, quorum cum imò nullam fecerit mentionem, & vicissim Epistolam exscripserit *Archipresbyteris, Presbyteris, Plebanis, & aliis quibuscumque Curam Animarum habentibus*, melius dicere est, quod in cogitatione mentis tunc non habuerit Regulares, ad durissimum præsertim effectum illos privandi Privilegiis elargitis per Summos Pontifices, quò nec ullo modo perducebatur ejusdem Cardinalis potestas. Eaque propter metiendo ejus voluntatem à potestate iterum arrisit interpretatio, quòd per verba illa = *juxta Sacros Canones* = Cardinalis præservare voluerit tum Constitutiones clausas in corpore Juris, tum alias Apostolicas Constitutiones extra Corpus juris vagantes, cujusmodi sunt Privilegia Regularibus concessa, eosque eximentia à solutione Quartæ. Hæc quippe interpretatio cæteroquin consentanea verbo *Canon*, sub cuius appellatione in latiori præsertim significatu sumpta dubium non est quin singula contineantur Summorum Pontificum Constitutiones, ut præter adductos in *Decisione Cause* §. 6. docet etiam *Sanctissimi*

Etissimus Dominus Noster in suo disertissimo Tractatu de Synod. Dioces. lib. primo cap. 3. num. 3. , potiori jure recipienda visa est in casu , cum non sit aliud medium evitandi absurdum aliter oriturum , quòd scilicet Cardinalis attentare ausus fuerit in Privilegia Pontificia Regularibus indulta , sibi que in hoc plus arrogaverit , quàm Concilium Tridentinum , per quod Privilegia Regularium in proposito Quartæ Funeralis non indistinctè abrogantur , sed solummodò cum moderatione paulò suprà indicata , ut rectè differit mox dicta Decisio Cause eodem §. 6. , & seq.

5 Eademque retenta methodo metiendi voluntatem Cardinalis ab ejus potestate , nec majus fundamentum constitui poterat in aliis subsequentijs Epistolæ verbis = *Ubicumque istandem sepelliatur* = quasi per dictionem illam universalem = *ubicumque* = comprehensæ videri possint etiam Regularium Ecclesiæ . Quoniam cum recensita verba effectum operari apta sint in casibus , in quibus Defunctus tumuletur in Ecclesijs Sæcularibus , quæ non sint Parochiales , vel etiam in Ecclesia Sæculari simul , & Parochiali , quæ tamen non sit propria Parochialis Defuncti , non est cur illa trahantur ad Ecclesias Regularium exemptione gaudentium ob dictam = *ubicumque* = quæ licet Universalis , nihilominus intelligenda est juxtà subjectam materiam , hoc est de illis locis , quibus Dispositio convenire potest , considerata simul tumente , tùm potestate Disponentis , ut cum aliis quos allegat , expendit *Decisio* , quæ revidetur §. 4.

6 Ceterum , quando etiam præcisivè à potestate abrogandi Privilegia Regularium , inquirendum foret de sola voluntate tùm prælaudati Cardinalis , tùm Patrum , qui in Synodo Provinciali ejus Epistolam approbarunt , tam longè est , quòd de hujusmodi voluntate constet , ut imò in illius exclusionem quædam concurrant non modica consideratione digna . Porro perstat in Facto quod idem Cardinalis in alia Synodo Provinciali anni 1607. , cui post paucos dies addidit memoratam Epistolam , statuit , ut Constitutiones antecedentium Synodorum colligerentur , atque observarentur , hac tamen adjecta limitatione = *Quæ sint consentaneæ , nec repugnent Sacrosancti Concilii Decretis , Sacrisve Canonibus , aut Constitutionibus Apostolicis* = Patres verò Concilii Provincialis anni 1628. dum inseruerunt dictam Epistolam Pastoralem Cardinalis , præmiserunt quòd in eadem Epistola compendiosè continebatur quidquid de Sacramentorum administratione sparsim *in Sacris Canonibus , & Sacro Concilio Tridentino* statutum reperitur . Quocircà si Cardinalis Auctor Epistolæ expressè jussit , ut observarentur *Decreta Sac. Concilii Tridentini , & Constitutiones Apostolicæ* ; Si Concilium Provinciale eandem Epistolam approbavit , observari que mandavit sub expresso supposito , quod ea , quæ in ipsa con-

tinebantur, essent conformia *Dispositioni Sacri Concilii Tridentini*, palàm hinc, apertumque redditur, quòd nec Cardinalis, nec Concilium Provinciale unquam in ea voluntate fuerunt obligandi Regulares ad solutionem *Quartæ Funeræ* contra *Censuram Sac. Concilii Tridentini, & Constitutionum Apostolicarum*.

- 7 His autem firmis manentibus, inutiliter ex parte Parochorum iterum opponebatur, quòd enunciata Synodus Gnesnen. evulgata anno 1628. confirmationem sortita fuerit *à san. mem. Urbano VIII.*, in cujus Brevi Apostolico cùm explicita mentio habeatur de Regularibus, quibus non minus ac Personis Ecclesiasticis Secularibus injuncta fuit observatio Constitutionum Synodaliùm, hinc ambigendum ampliùs non sit, quin dictæ Constitutiones afficiant etiam Regulares in puncto solutionis *Quartæ Funeræ*, cum defectus potestatis, si qui antea fuit respectù sive Cardinalis, sive Synodi Provincialis, opponibilis ampliùs non sit postquam suprema accessit Pontificis auctoritas.
- 8 Prò eliminatione namque difficultatis ponderabant *Domini*, quòd semel ac pro inducenda comprehensione Regularium, necessaria fuit auctoritas Pontificia, ut tandem in obsequium veritatis ipsimet Parochi admittebant, jam ex hoc affirmari tutius poterat, quòd nullo modo sub præambula Epistola Pastoralis ceciderunt Regulares, quando præsertim Cardinalis, qui talem Epistolam edidit, nec cogitavit de munimine confirmationis Apostolicæ, nec quoad vixit hujusmodi confirmationem obtinuit. Dato autem quòd enunciata Epistola, nec quà evulgata per Cardinalem, nec quà inserta Synodo Provinciali apta fuerit Regulares comprehendere: Itemque dato quòd nullibi appareat Pontifici supplicatum fuisse pro confirmatione Synodi, & Epistolæ cum explicita petitione, quòd etiam Regulares, non obstantibus ipsorum Privilegiis, adstringerentur ad solutionem *Quartæ Funeræ*, in necessarium consequens hinc promanat, quòd Breve Apostolicum, quòd in his terminis lineam egressum non fuit nudæ confirmationis Synodi, & Epistolæ, nullam recipere potest extensionem ultrà id, quòd in eisdem Synodo, & Epistola continentur; ob inconcussam regulam, quòd confirmatio, quantumvis in forma specifica, confert quidem robur actui confirmato, sed tamen ultrà ejus limites, & continentiam non perducitur, *ad Text. in cap. 1. ubi Gloss. verbo confirmationem. & cap. 2. de confirm. util. vel inutil. Rot. in Recent. decis. 58. num. 29. & seq. part. 6. decis. 593. num. 13. part. 11. & coram Bich. decis. 521. num. 8. & sequ. cum aliis adductis in præcedenti Decis. §. 8.*
- 9 Atque hinc in nihilo attendi promeruit, quòd Pontifex in Brevis confirmatorio explicitam de Regularibus mentionem fecerit. Quia sicuti Regulares in pluribus casibus subiiciuntur

Jurisdictioni Episcoporum ; atque in his observare debent Constitutiones Synodales , prout enumerando hujusmodi casus sublimi , qua pollet , Doctrina , probat *Santissimus Dominus Noster in laudato Tract. de Synod. Dioces. lib.7. cap.41. , & seqq. , & lib.8. cap.4. num.5. , & seqq.* , ita invaluit usus , ut in Brevibus confirmatoriis Synodorum mentio fiat tam de Secularibus , quam de Regularibus , non jam ut Regularium Privilegiis derogetur , ipsique obligentur ad observandas Leges Synodales , quibus de jure , vel ex Privilegiis Apostolicis non ligantur , sed ut Regulares magis adstringantur ad observantiam Constitutionum Synodaliu in iis Capitulis , in quibus ipsi Episcopi , Synodique potestati subiiciuntur , ut solide fundat *Decisio Causæ §.9.*

10 Eoque tutius hujusmodi intelligentia admissa fuit in themate , tum quia in hac ipsa , de qua agitur , Synodo anni 1628. *de san. mem. Urbano VIII.* confirmata adest inter cetera Capitulum specialiter loquens de Regularibus , in quo ipsi monentur ad observantiam *Clementinae Religiosi de Privileg.* loquentis de Administratione Sacramentorum , necnon Sac. Concilii Tridentini ; & Constitutionum Apostolicarum : Unde absone nimis esset , quod diversimode , ac in sensu longè duriori acciperetur mentio Regularium facta in Brevis confirmatorio ex promiscuè demandata ejusdem Synodi observantia Personis tam Secularibus , quam Regularibus ; Tum etiam quia mox enunciatum Breve editum fuit magna cum maturitate , & postquam in antecessum præcesserat examen , ac Votum Sacrae Congregationis Concilii , quo fit , ut eò minùs derogatum fuisse dici possit Privilegiis Regularium , cum eadem Sacra Congregatio nunquam approbet , sed imò delere soleat Decreta omnia Concilii Provincialis quoquo modo violentia exemptiones , & Privilegia Regularium juxta notata per *Fagnan. in cap. Quod super his num.24. in fine de Majorit. , & obediën.*

11 Quæ cum ita sint , longe debiliori conatu ex parte Parochorum insistebatur in eo quod Breve Apostolicum injungat Regularibus observantiam Constitutionum Synodaliu *in omnibus , & per omnia* , hinc subsumendo , quod illi adstricti etiam remanserint ad solutionem Quartæ in dictis Constitutionibus præscriptæ : Minimè attentis Privilegiis eorum favore quoad hoc militantibus , dum istis satis derogatum videri potest per aliam Clausulam = *Non obstantibus quibuscumque* = in laudato Brevis superadditam ,

12 Sedulò namque animadversum fuit , quod licèt discursus in aliqua consideratione haberi posset quando Pontifex eo loci , ubi demandavit observantiam Constitutionum Synodaliu = *In omnibus , & per omnia* = de Regularibus tantummodò fuisset locutus ; omnem tamen vim amittit , quoties per contrarium Pontifex ibidem promiscuam mentionem fecit tam

de Regularibus, quàm de Sæcularibus, verba dirigendo ad omnes Ecclesiasticos utriusque Cleri: Hac quippè circumstantia marte suo efficit, ut subsequentiæ generalia verba = *in omnibus, & per omnia* = distributivè accipi debeant, ea congruè ad singulas Personas referendo, itaut in omnibus, & per omnia Sæculares, & Regulares observare teneantur Constitutiones Synodales, prout singulæ singulos afficiunt, quem admodum per *Text. in leg. Quoties Cod. Famil. Hercif.*, ponderat *Dec. conf. 646. in fine, Gabriel. conf. 18. num. 13. lib. 2., Rota in Recen. decis. 48. num. 7. part. 17., & magis in individuo eadem Rota decis. 429. num. 3. part. 2. Rec.*

13 Id quod clarius etiam confirmatur ex iis verbis Pontificio Brevis adjectis, ac relationem habentibus ad Ecclesiasticos tam Sæculares, quàm Regulares = *Ad quos quomodolibet spectat* = ac rursus ex aliis se referentibus ad Decreta Synodalia = *juxta eorum formam, & tenorem* =, quæ sanè verba non solum ad evidentiam ostendunt singulos Ecclesiasticos, sive Regulares, sive Sæculares fuisse adstrictos ad observantiam Constitutionum Synodaliùm eo modo, & forma, quo singulæ ipsos afficiebant: Verùm etiam in propatulo ponunt Pontificem in nihilo recedere voluisse à tenore, & forma dictarum Constitutionum Synodaliùm, sed intrà ipsarum limites observantiam præcepisse, ut ponderando efficaciam prædictorum verborum appositè docuit *Rota in Recen. decis. 40. num. primo, & seqq. part. 2. diversor., & decis. 321. num. 4. part. 6. Recen.*

14 Hac autem retenta perspicua voluntate Pontificis nec in minimo immutandi continentiam, & tenorem Constitutionum Synodaliùm; Itemque firmò stante, quòd in istis, non secus, ac in Brevis confirmatorio, nulla adsit specialis mentio Regularium in puncto Quartæ Funeralis, quodque nullibi innuantur Privilegia illos eximentia à solutione ejusdem Quartæ, Causæ porrò nihil est cur per aliam Clausulam generalem = *non obstantibus quibuscumque* = derogatum fuisse dici possit mox dictis Privilegiis, cum prò hujusmodi effectu requiratur, vel quod derogatio fuerit expressa, facta videlicet cum speciali, atque individua mentione eorundem Privilegiorum, ad *Text. in cap. primo de Constit. in 6., & notata per Fagnan. in cap. Ceterum num. 20. de rescript., Rot. decis. 710., & decis. 711. utrobique num. primo part. 4. divers., coram Seraph. decis. 127. num. 5., & decis. 1082. num. primo, & coram Emerix Sen. decis. 66. num. 10.;* Vel quòd Lex, seu Constitutio posterior implicaret contrarietatem, seu incompatibilitatem cum antecedentibus Privilegiis, hæcque contrarietas ipsa per se adeo clara, ac manifesta foret, ut quamlibet excluderet conciliationem, quæ ubi aliquo modo possibilis detegatur, semper fieri debet ad evitandam exosam derogationem antecedentium Privilegiorum, ut cum aliis ac-

curatè expendit *Decisio Causa §. 10.*

15 Ex his itaque prò comperto fuit habitum, quòd nec Epistola Pastoralis, nec Breve confirmatorium afficiunt Regulares. Sed quandò aliqua adhuc ineffet dubietas, hæc à toto genere dissipata remaneret ex subsecuta longevà observantia, de qua testimonium perhibent Magistratus, omnesque Ordines Magni Ducatus Lithuanie, unanimiter deponentes nunquam à Regularibus solutam fuisse Quartam Funeralem. Hisce, autem depositionibus ratione sivè numeri, sivè Dignitatis Testium maximoperè attendendis, si hoc etiam addatur quòd illæ non conflantur, sed imò coadiuvantur ab aliis Testibus in contrarium adductis, qui licèt deponant de petitionibus Parochorum, in substantia tamen conveniunt, quòd Regulares dictam Quartam non persolverunt, jam indè affirmari tutò potest Constitutionem Synodalem loquentem de Quarta Funerali non afficere Regulares, cum satis vulgatum sit cuiuscumque Constitutionis sive Apostolicæ, sive Synodalis interpretationem restè desumi ab observantia ad *Text. in cap. Cum dilectus 8. de consuet., Rota dec. 503. num. 2. part. prima diversor., decis. 455. num. 1. in fin. part. 4. tom. primo Rec., & coram Molin. dec. 748. num. 36.*

16 Minimè attento quòd observantia huiusmodi allegari in præfenti non possit, vel propter obstaculum oriens ex Claviula = *sublata, & Decreto irritante* = adjectis Brevi *san. mem. Urbani Octavi*, vel quia illa intercepta remanserit ex Litibus diversis temporibus per Parochos introductis adversùs Regulares super præstatione Quartæ Funeralis. Ad priorem namque objectionis partem satisfecit responsio, quod enunciata Clausulæ tum demum impedirent ne allegari posset observantia in Linea interpretativa, ubi Litera Brevis clara esset contra ipsam observantiam, in quibus terminis loquitur *Rota in Romana Pecuniaria 23. Januarii 1747. §. 10. cor. R. P. D. meo Bussio* in contrarium allegata; Secùs autem quandò observantia, prout hæctenus demonstratum fuit, est potius consentanea Brevi Pontificio, dum in his terminis nil vetat quominùs illa allegari possit saltem in linea interpretativa. Pro eo verò quod attinet ad alteram objectionis partem ex facto perspectum est, quòd licèt Parochi de annis 1705., & 1717. judicialiter petierint à Regularibus Quartam Funeralem, instantiam tamen prosequi non curarunt, quinimò illam statim deseruerunt; Unde non est cur consuetudo, & observantia interversa dici possit ab huiusmodi Litibus, ex quarum imò instantaneà desertione mali juris agnitioni tribuenda, & successivè continuatà in Regularibus quasi possessione non solvendi Quartam, eadem observantia validiùs constabilita remansit, ut aliàs respondit *Rot. dec. 90. num. 17. apud Antonell. de Oner. Cleric. decis. 895. in fine coram Molin., & in Leopoliens. Decimarum 28. Febr. 1746. §. 11. coram Me.*

17 Eoque magis custodienda visa est observantia hujusmodi, quo
maiores acquirit vires ex resolutione *Sac. Congregationis Con-*
cilii edita in Causa Fratrum Minorum de observantia Pro-
vinciæ Poloniæ die 14. Novembris 1682., qua cum declaratum
fuerit, quod onus probandi Quartam Funeralem per 40. an-
nos antè Concilium solvi consuevisse pertinebat ad Parochos
Poloniæ, ut patet ex Decreto relato per *Mattheucc. Official.*
Cur. Eccles. cap. 42. num. 9., in manifestum consequens hinc
descendit, quod nec Litera Pastoralis, sive Concilium Pro-
vinciale, nec Breve *san. mem. Urbani Octavi* obstabant Pri-
vilegiis Regularium, dum si hæc obtitissent, inepta, ac su-
pervacanea fuisset disputatio assumpta super dispositione Sa-
cri Concilii Tridentini, quemadmodum ratiocinatur *Decisio*
Causæ §. final.; Spreta replicatione, quod tunc producta
non fuerit Litera Pastoralis, seu Constitutio Synodi Provin-
cialis, utpotè Parochis ignota. Quoniam, ut nemini suafum
ire potest, quod Parochi ignoraverint Constitutiones Syno-
dales, Literamque Pastoralem ipsis directam, ac præ illorum
instructione exaratam, ita præstat asserere, quod ommissa
productio dictæ Literæ ex eo unice processerit, quod Paro-
chi agnoverunt ipsam ad eorum intentum nihil conducere,
tandem minimè complectentem Regulares, cum alioquin
per occasionem adeò opportunam ejus exhibitionem non
omississent, ut ad rem considerat *Rota in Colonien. Personar-*
um super Compulsoria speciali 13. Martii 1747. §. 5. coram
R. P. D. meo Vicecomite.

Et ita remissivè in reliquis ad præcedentem Decisionem resolu-
tum fuit, utraque &c.

ROMÆ, MDCCL.

Ex Typographia Reverendæ Cameræ Apostolicæ.

Superiorum permissu.

B 6008 5

stdr0022364

Biblioteka Jagiellońska

